

โครงการชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและป้องกันภัยโรคไข้เลือดออก

หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุขและเป็นปัญหาซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มการเกิดโรคสูงขึ้น เพราะไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่สร้างความสูญเสียชีวิตและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่ทุกฝ่ายได้รณรงค์ป้องกันและควบคุมมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่า ปัญหาโรคไข้เลือดออกไม่ได้ลดลงมากนัก ยังคงเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศเรื่อยมา

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาโรคไข้เลือดออกอันดับต้น ๆ ของประเทศไทยมาโดยตลอด จากรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออก พบว่า มีสถิติผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเป็น ๗๐ เเปอร์เซ็นต์ จากเดิมปี ๒๕๕๐ เป็น ๓๐ - ๔๐ เเปอร์เซ็นต์เท่านั้น และบวกกับภาวะโลกร้อนนี้ทำให้ฝนตกไม่ตกตามฤดูกาลส่งผลให้เกิดโรคไข้เลือดออกซึ่งเกิดการระบาดในหน้าฝนของทุก ๆ ปี จากรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๗ พบว่า มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรดังต่อไปนี้ ๗.๗๖, ๖.๗๙, ๔๘.๙๕, ๕๐๑.๙๗, ๓๑.๙๑, ๒๔๓.๓๐ และ ๘๕.๑๕ ตามลำดับ เมื่อสังเกตอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของจังหวัดสตูล ๕ ปีย้อนหลัง พบว่า ลักษณะการระบาด จะเป็นแบบ ปี เว้นปี แต่ปัจจุบันในทุกปี

จากข้อมูลรายงานทางระบาดวิทยาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตันหยงโป อำเภอเมือง จังหวัดสตูล พบว่า จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ปี ๒๕๕๙ เท่ากับ ๑๓๔.๖๖ ต่อแสนประชากร เมื่อเปรียบเทียบกับค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี (ค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี เท่ากับ ๘๐.๕๘) พบว่าจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๑๖ (ซึ่งตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้ลดลง ๒๐% จากค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี) และเมื่อเทียบกับอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐ มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรดังต่อไปนี้ ๓๒๒.๓๒, ๐.๐๐, ๘๐.๕๘, ๕๓.๗๒ และ ๐.๐๐ ตามลำดับ มีลักษณะการระบาด จะเป็นแบบ ปี เว้นปี จากสถานการณ์ดังกล่าวมาตรการการควบคุมโรคที่ได้ผลในขณะนี้ยังคงเป็นมาตรการการควบคุมยุงพาหะนำโรค ซึ่งเป็นการยากที่จะอาศัยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐเพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นการที่จะให้ได้ผลอย่างเต็มที่จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกครัวเรือนร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้นำชุมชน ช่วยกันป้องกันโรคดังกล่าวในหลากหลายรูปแบบ เช่น การรณรงค์ การร่วม มือกับโรงเรียน ชุมชน สถานที่ราชการต่างๆ การจัดหาสารฆ่าลูกน้ำ การพ่นหมอกควันและสารเคมี การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย การใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดลูกน้ำ และสำคัญที่สุดคือการรู้จักป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด

ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลตันหยงโป เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา จึงได้จัดทำโครงการนี้เพื่อควบคุมและป้องกัน โรคไข้เลือดออกล่วงหน้าและทันทั่วถึงที่เกิดโรค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดอัตราป่วยและไม่มีผู้เสียชีวิต ด้วยโรคไข้เลือดออก
๒. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และกำจัดลูกน้ำยุงลายในโรงเรียนและชุมชน มัสยิด
๓. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้อง และเหมาะสม
๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๕. เพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

เป้าหมายการดำเนินการ

๑. อสม. ครู ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๐ คน
๒. ตัวแทนผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านต้นหยงโป และนักเรียนโรงเรียนบ้านหาดทรายยาว จำนวน ๖๐ คน
๓. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๔๐ คน

วิธีการดำเนินการ

๑. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาโรคไข้เลือดออก เพื่อวางแผนและกำหนดทิศทางการทำงาน

๒. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติโครงการและจัดทำแผนการดำเนินงาน

๓. ประสานงานและติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ประชาสัมพันธ์โครงการ

๕. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต้นหยงโป และอาสาสมัครสาธารณสุข ทุกหมู่บ้าน

๖. เตรียมเอกสาร วัสดุและอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ

๗. ดำเนินงานตามกิจกรรม โครงการที่กำหนด

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกแก่ อสม. ครู ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมอบรมอสม. น้อย พิชิตไข้เลือดออก

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ในเขตพื้นที่หมู่บ้านโดยอสม.

๘. สรุป วิเคราะห์ ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

ระยะเวลาการดำเนินงาน

มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๒

สถานที่ดำเนินการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต้นหยงโป

งบประมาณดำเนินการ

ขอสนับสนุนกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพตำบลต้นหยงโป จำนวน ๒๒,๘๐๐ บาท (เงินสองหมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดการใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ อบรมให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกแก่อบสม. ครู ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป

๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๕๐ คน x ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท)
เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารกลางวัน สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๕๐ คน x ๑ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท)
เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

๓. ค่าตอบแทนวิทยากร (จำนวน ๒ คนๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๘,๔๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ อบรมอบสม. น้อย พิชิตไข้เลือดออก

๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๖๐ คน x ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท)
เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารกลางวัน สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๖๐ คน x ๑ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท)
เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท

๓. ค่าตอบแทนวิทยากร (จำนวน ๒ คนๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๙,๖๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ สำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ในเขตพื้นที่หมู่บ้านโดยอบสม.

๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๔๐ คน x ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท)
เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารกลางวัน สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม (จำนวน ๔๐ คน x ๑ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท)
เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๘๐๐ บาท

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายต่างๆ สามารถถัวเฉลี่ยกันได้ทุกรายการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ชื่อ นางสาวสุรียา มาลียัน

ตำแหน่ง เลขานุการชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลต้นหยงโป

เบอร์โทรศัพท์ ๐๗๔ - ๗๕๐๘๔๑

ที่อยู่ ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลต้นหยงโป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถลดอัตราการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกให้เหลือไม่เกิน ๗๙ ต่อแสนประชากร
๒. ทำให้ประชาชนในชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและมี พฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคไข้เลือดออก
๓. ประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก
๔. ทำให้ประชาชนทำกิจกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้สามารถลดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายภายในบ้าน ชุมชน มัสยิด โรงเรียนให้น้อยลง

ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวสุรียา มาลีอัน)

เลขานุการชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลตันหยงโป

ที่ปรึกษาโครงการ

(นายฮานาฟี กูเต๊ะ)

นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้ที่เสนอโครงการ/ผู้เห็นชอบ/ผู้อนุมัติโครงการ

(นายพิสิฐ ฮะยีบิลัง)

ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลตันหยงโป